

A GVH és a megfelelés

dr. Szalatkay Judit
Döntéshozatali Támogató Iroda, GVH
irodavezető-helyettes

2022. december 7.

A megfelelésről általában

- Megfelelés = eleget tenni a jogszabályoknak.
- Elsődleges célja a jogsértés megelőzése
- Egy megfelelési program lényege az eredményesség és hatékonyság, nem önmagában a megléte
- Ha a jogsértés már bekövetkezett, célja a jogsértés következményeinek enyhítése:
 - Jelenteni a jogsértést a hatóság felé
 - Engedékenységi kérelmet benyújtani (antitröszt)
 - Együttműködni a hatósággal az eljárás során
 - Tevőleges jóvátétel felajánlása

A nem-megfelelés „ára”

- **Magas versenyfelügyeleti bírságok**

A maximálisan kiszabható bírság az előző évi árbevétel 10%-a.

Figyelembe veendő szempontok: jogsértés súlya (verseny veszélyeztettségének foka, üzletfelek/fogyasztói érdeksérelem köre), jogsértés időtartama, jogsértéssel elért előny, az elkövető piaci helyzete, felróhatóság, ismétlődés, együttműködő magatartás

- **Az egyén büntetőjogi felelőssége** (pl. csalás, közbeszerzési kartell feljelentést vonhat maga után)
- **Kártérítési perek - magánjogi jogérvényesítés**
- **Csorbul a jóhírnév**
- **Kizárás a közbeszerzési eljárásból** (közbeszerzési kartell jogsértés esetén)

A GVH tevékenysége a vállalati megfelelés elősegítése érdekében

- 2012-ben kampány
- **Iránymutatások** a versenytörvény (Tpv.) és a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tiltó törvény (Fttv.) értelmezéséhez:
 - Zöld marketing – a GVH tanácsai vállalkozásoknak (2020)
 - Tájékoztató az influencers marketingről (2022)
 - Tájékoztató a gyerekeknek szóló reklámokról (2020)
 - Cégvásárlások versenyjogi vonatkozásairól
- Sajtóközlemények, szereplések, konferenciák

Megfelelés a GVH hatósági munkájában I.

- **Vállalkozásra szabottan**
- **Általános elvárások** egy megfelelési programmal szemben:
 - **Elköteleződés:** Vezető tisztségviselők világos, határozott és nyilvános elköteleződése a jogszabályoknak való megfelelés iránt,
 - **Erőforrások:** A megfelelési program hatékony alkalmazásához szükséges személyi és anyagi erőforrások biztosítása,
 - **Edukáció:** Munkavállalók képzése, tudatosságukat biztosító intézkedések foganatosítása,
 - **Ellenőrzés:** hatékony jelzőrendszerek, ellenőrzési és kontrollmechanizmusok működtetése (szankciókkal),
 - **Előrelépés:** folyamatos fejlesztés a visszacsatolások alapján.

Megfelelés a GVH hatósági munkájában II.

-
- Átlátható feltételek – bírságközlemények
 - A hatósággal való együttműködésként értékelendő - bírságcsökkentő tényező
 - A GVH az eljárások során kifejezetten felhívja a figyelmet a megfelelés lehetőségére (pl. előzetes álláspont, egyezségi tárgyalások)
 - A GVH honlapján elérhetőek a korábbi határozatok – tájékozódás céljából
 - Mérettől függetlenül nyitott a lehetőség

Antitröszt bírságközlemény

Előzetes megfelelési erőfeszítések

- A vállalkozásnak – megfelelő dokumentáció benyújtásával:
 - bizonyítania kell megfelelési erőfeszítéseit,
 - a jogsértés észlelését követően fel kell hagynia a jogsértő magatartással,
 - objektív és hiteles bizonyítékkal alá kell támasztania, hogy a jogsértés abbahagyására a vállalkozás által önként működtetett vagy számára a GVH által egy korábbi eljárásban előírt megfelelési programnak köszönhetően, azzal összefüggésben került sor,
 - magas rangú tisztviselők nem vettek részt a jogsértésben.
- **Mértéke:** 7% – 10%. (10%, ha többletértékkel bíró bizonyítékot ad át és igazolni tudja, hogy a megfelelési program hozzájárult a megszerzéséhez)

Utólagos megfelelési erőfeszítések

- Csak az engedékenységi politikában, egyezségi eljárásban való részvétellel együtt és/vagy tevőleges jóvátétel tanúsításával vehető figyelembe bírságcsökkentő tényezőként
- **Mértéke:** legfeljebb 5%

Fogyasztóvédelmi bírságközlemény

Előzetes megfelelési erőfeszítések

- **Érdemi erőfeszítések** hiteles alátámasztása
Ha az eljárás alá vont **igazol**ni tudja, hogy az érintett kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban - a **megfelelés szándékával** - beszerzett egy, az alkalmazandó jogszabályokkal és a GVH gyakorlatával **nyilvánvalóan nem ellentétes tartalmú állásfoglalást**.
- A **megfelelési szándék** bizonyításához:
 - a kereskedelmi gyakorlat kialakítása és/vagy közzététele előtt szerezte be az állásfoglalást, és
 - az állásfoglalást figyelembe vette, követte.
- Az **állásfoglalás akkor nem ellentétes** a jogszabályokkal és a GVH gyakorlattal, ha:
 - a kereskedelmi gyakorlat ismeretében és ismertetésével készült, érvelése következetes és kellő részletezettséggel alátámasztott,
 - jogkérdések megítélésében a GVH vagy a bíróságok, esetleg más releváns hatóságok kialakult gyakorlatához igazodik,
 - szakkérdések megválaszolásához rendelkezik a szükséges szakértelemmel vagy a szakértelemmel rendelkező szervezet megkeresését javasolja.
- **Mértéke:** akár 100%

Fogyasztóvédelmi bírságközlemény

Utólagos megfelelési erőfeszítések

- A programnak tartalmaznia kell:
 - belső eljárásrend,
 - a kereskedelmi gyakorlatok a megjelenésük előtt egy ellenőrzésen esnek át (megfelel-e a tisztességes kereskedelmi gyakorlat előírásainak).
- **Mértéke:**
 - legfeljebb 20%, ha tevőleges jóvátétellel vagy jogsértés beismerésével
 - legfeljebb 5%.
 - Az eljárás alatt már megvalósított programok jellemzően nagyobb súllyal értékelhetők, mint a jövőre nézve tett vállalások

Megfelelési program előírása a versenyfelügyeleti eljárásokban

- A GVH kötelezőként előírja a vállalt megfelelési program teljesítését.
- A teljesítést igazolni kell a GVH által előírt módon.
- Fogyasztóvédelmi ügyekben a GVH általában előírja a megfelelési program gyakorlati alkalmazásának bemutatását:
 - a vállalkozás az eljárást követő első kereskedelmi kampány kapcsán hogyan tett eleget a belső eljárásrendjében rögzített ellenőrzési mechanizmusoknak.
- A teljesítést a GVH minden esetben ellenőrzi – akár utóvizsgálati eljárásban, akár formális eljárás nélkül.

Megfelelés és a közbeszerzés

- Megfelelés - az öntisztázás egyik eleme a közbeszerzési eljárásokból való kizárás elkerülése érdekében.
- Kizáró ok fennállta esetén a vállalkozás **kérheti** a **megbízhatóságának megállapítását** a Közbeszerzési Hatóságnál
- A megbízhatósághoz igazolnia kell:
 - Okozott kár megtérítése,
 - Hatósággal való együttműködés a jogsértés feltárása során
 - **Megfelelési erőfeszítések a jövőbeli jogsértés elkerülése érdekében**

Megfelelés és a KKV-k

- Nagyobb vállalkozások megfelelési programjai kihatnak az üzletfeleikre
- A megfelelési erőfeszítések bírságcsökkentő tényezőként a felső határ szerint értékelendők
- Figyelmeztetés és megfelelés

Megfelelési programok a versenyfelügyeleti eljárásokban I.

- 2019 óta több mint 1 milliárd Ft bírságkedvezmény megfelelési erőfeszítésekért
- A legtöbb antitröszt ügyben
- A fogyasztóvédelmi ügyek megközelítőleg felében
- Mostanáig csak utólagos megfelelési erőfeszítést ismert el a GVH

Megfelelési programok a versenyfelügyeleti eljárásokban II.

Figyelembe nem vehető megfelelési programok:

- A vállalkozás az eljárás során bevezetett egy megfelelési programot, azonban a kezdetben ígért tevőleges jóvátételt végül nem vállalta pénzügyi nehézségeire hivatkozva, sem engedékenységi kérelmet nem nyújtott be és egyezségi eljárásban sem vett részt (kartell, VJ/80/2016)
- A vállalkozás kifejezetten tagadta a jogsértést, csak megfelelési programra hivatkozva kért bírságcsökkentést (kartell, VJ/54/2017, VJ/110/2015)
- Előzetes megfelelési erőfeszítésként nem lehetett figyelembe venni azt a már létező programot, mert az eljárás alá vont nem tudta bizonyítani, hogy az hozzájárult volna a jogsértés észleléséhez, sem nem volt alkalmas arra, hogy a jogsértés befejeződjön (nem volt ok-okozati kapcsolat). Utólagos megfelelésként azonban figyelembe vehető volt azzal, hogy vállalta a program továbbfejlesztését. (kartell, VJ/43/2015)
- A meglévő megfelelési program antitröszt jogsértés megelőzésére vonatkozott, a vizsgálat viszont fogyasztómegetvesztéses gyakorlat miatt folyt. A program tehát nem volt alkalmas az árazással, árpolitikával kapcsolatos jogsértés kivédésére, megakadályozására, korrekciójára, előzetes megfelelésként nem lehetett figyelembe venni. (tiszt.ker.gyak., VJ/50/2018)

Megfelelési programok a versenyfelügyeleti eljárásokban III.

Amikor **súlyosító tényező:**

- A vállalkozás-csoport egyik tagja a megfelelési program keretében a reklámkampány előtt azonosította a problémát, mégis jogsértően jelent meg a reklám (tiszt.ker.gyak., VJ/127/2015)
- A reklámkampány több csatornán folyt, a vállalkozás az egyik csatornán folyó reklámra kikérte az ÖRT véleményét, aki a kampánnyal szemben aggályokat fogalmazott meg – a cég ezért azon a csatornán nem indította el a kampányt. Ellenben a másik csatornára nem kért állásfoglalást, és közel azonos tartalommal elindította azt. A MÉKISZ, ÖRT állásfoglalás felhívta az eljárás alá vont figyelmét a reklám jogsértő jellegére (tiszt.ker.gyak., VJ/27/2021)

Megfelelési programok a versenyfelügyeleti eljárásokban IV.

Amikor **bírságcsökkentő** tényező:

- A vállalkozás elismerte a jogsértést és utólagos megfelelési erőfeszítéseket vállalt (tiszt.ker.gyak., VJ/64/2016)
- **Jogsértés elismerése nélkül jóval kisebb** mértékű **csökkentés** érhető el (tiszt.ker.gyak., VJ/78/2016)
- A vállalatcsoport a vizsgálattal nem érintett honlapjára is kiterjesztette a megfelelési program alkalmazását (tiszt.ker.gyak., VJ/50/2018)
- Egy általános megfelelési program **továbbfejlesztése**, kifejezetten az eljárással érintett jogsértés jövőbeli megelőzése céljából (kartell, VJ/19/2016)
- A megfelelési erőfeszítések között szerepelt egy megfelelési kézikönyv, egy belső megfelelési tisztviselő és egy külsős megfelelési jogi képviselő megbízása (kartell, VJ/80/2016)
- A megfelelési erőfeszítések **túlmutatnak Magyarországon**, a régió valamennyi vállalati programjára hatással vannak (kartell, VJ/19/2016)
- A vállalkozás a disztribúciós **mintaszerződésében egy megfelelési klauzulát** iktatott be, valamint **üzletfeleinek oktatást** szervezett (versenykorlátozó megállapodás, VJ/103/2014)

Köszönöm a figyelmet!

www.gvh.hu

